

Pádár Zsolt - Molekuláris bűnjelek

2025. október 20-án iskolánkban, a Kispesti Deák Ferenc Gimnáziumban megrendezésre került a „Nem középiskolás fokon” előadássorozat következő állomása. Ennek keretében a legkülönbözőbb tudományágak képviselői látogattak el hozzánk, és vezettek be minket saját kutatásaik rejtelmeiben.

Pádár Zsolt előadására azért iratkoztam fel, mert érdekelnek a bűnügyi témák. Az előadó végig sikeresen fenntartotta a figyelmünket, mivel interaktív módon adott elő. Gyakran kérdezett a közönségtől is, például hogy mit látunk egy képen. A kedvenc részem az volt, amikor két kép között kellett tíz különbséget megkeresnünk. Mindenki automatikusan tíz különbséget kezdett el keresni, de végül kiderült, hogy valójában tizenegy volt – ez pedig egy gondolkodási torzítást mutatott be. Ez a torzítás a nyomozások során is előfordulhat, és az előadó ezzel a példával nagyon jól érzékeltette, milyen könnyű átsiklani fontos részletek fölött.

Sok új dolgot tanultunk az előadás során. Például azt, hogy valami lehet valószínű, de nem valószínű, vagyis lehet, hogy igaznak hisszük, amit látunk, pedig nem az. Ez különösen fontos lehet egy nyomozás során, hiszen előfordulhat, hogy egy szemtanú teljesen biztos valamiben, miközben a valóságban máshogy történt. A nyomozás célja első sorban a valóság kiderítése. Meglepett az is, hogy bűnügyi szakértők régészeti feltárásokon is részt vesznek, ha például felmerül a gyanú, hogy az eltemetett személy bűncselekmény áldozata lett. Egy helytelen feltárás akár meg is semmisítheti a nyomokat. De ott vannak természeti katasztrófák, például vulkánkitörések után is, amikor tömeges halálesetek történnek, vagy ha felmerül a gondatlanság lehetősége, és bizonyítékokat kell gyűjteni.

Érdekes volt az is, amikor az előadó elmagyarázta a különbséget valóság és igazság között: a valóság az, ami létezik, az igazság pedig egy helyes állítás a valóságról. Nem minden igaz, amit valószínűnek hiszünk, és nem minden valószínű, amit igaznak gondolunk. Ide tartozik még a vélemény

is, ami egy álláspont egy témában, de ez változhat az idő múlásával vagy lehet, hogy csak az igazság egy darabja. A nyomozás során a nyomozók hét alapkérdést szoktak feltenni a valóság megismerése érdekében: Mi történt? Ki tette? Kivel/mivel tette? Hol, hogyan, mikor, miért történt?

Az előadó azt is elmagyarázta, hogy egy részletből az egészre nehezen tudunk következtetni, például ha csak egy szemtanú állít valamit, attól még nem látni az egész történetet. Elmondta még, hogy amikor megérkeznek egy helyszínre, akkor csak azt látják, hogy mi van akkor és ez téves következtetésekhez is vezethet, úgyhogy vissza kell nézni a múltba, hogy mi történhetett valójában. A bűnügyi helyszíneket egy labirintushoz hasonlította, amelyből ki kell találni gondolkodással és a mintázatok felismerésével.

Összességében nagyon tetszett az előadás. Egyedül azt sajnáltam, hogy kevesebb szó esett az olyan dolgokról, mint az ujjlenyomatok vagy vércseppek vizsgálata, és arról, hogy ezeket hogyan használják fel az elkövető azonosításához. Az előadás inkább a gondolkodásról szólt, és arról, hogyan ismerhetjük fel a valóságot a látszat mögött.

A zárómondata viszont nagyon tetszett:

„Gondolkodni szabad!”

Írta Tánczos Nóra és Czank Dorina 10.c tanuló

Az esemény az MTA Alumni program keretében valósult meg.